

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Dřínov (Dřínov u Kroměříže cadastre, Kroměříž District), Plot No. 386/1. Among other features dated mostly to the Early Middle Ages, only one storage pit belonging to HC phase of Platěnice culture was documented. One pottery sherd refers to the Late Iron Age settlement (?) nearby.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Hnojice (okr. Olomouc)

„Hnojické náplatky“.

Doba laténská. Ojedinelé nálezy. Povrchový průzkum.

Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

V roce 2018 našel pan M. Zahradníček v poloze „Hnojické náplatky“ dva střepy, které můžeme zařadit do mladší doby železné. Jde o jeden okrajový fragment situlovité nádoby s dochovanou železnou reparační svorkou pod okrajem. Druhý zlomek představuje část prstencové podstavy nádoby. Oba exempláře lze obecněji zařadit do stupňů LT B – LT C. Nelze vyloučit, že s těmito nálezy souvisí polovina čokovitého korálku z modrého skla. Popsaná keramika a torzo korálku nejspíše v této poloze indikuje možné osídlení z mladší doby železné. Zároveň by se jednalo o dosud neznámou laténskou lokalitu na Šternbersku.

Literatura

Neuvedeno.

Zusammenfassung

Hnojice (Bez. Olomouc), „Hnojické náplatky“. Latènezeit. Einzelfunde. Oberflächensammlung.

Lukáš Hlubek

Holubice (okr. Vyškov)

Kruh.

Doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK – Y: 583915.6; X: 1164252.65.

Pokračující masivní bytová výstavba v severozápadní části Holubic, v někdejší místní části Kruh přispěla k objevu dosud neznámého sídliště z mladší doby železné. Prozkoumali jsme zde 53 sídlištních objektů. Z části šlo o kulové jamky a jámy různého účelu, jeden objekt měl výrobní charakter, nedílnou součástí sídliště bylo i osm polozemnic s klasickou konstrukcí tvořenou dvěma kůly v kratších stěnách. Z mnoha kulových jamek nahodile roztroušených po ploše se podařilo identifikovat jednu nadzemní stavbu, tvořenou čtyřmi mohutnými kulovými jamkami. Již zmínovaný výrobní objekt sloužil pravděpodobně k výrobě keramiky, uvnitř objektu jsme našli několik kruhových jam zaplněných surovým grafitem, uprostřed objektu byla umístěna menší kruhová pec. Sídliště se nachází na výrazném východním svahu, tomu se přizpůsobilo i rozmístění a zahloubení objektů do terénu. K bohatému souboru nálezů patří zlomek náramku z modrého skla, železné předměty, keramika, přesleny, keramická kolečka, kostěné nástroje, kamenná drtidla a zlomky žernovů.

Literatura

Neuvedeno.

Zusammenfassung

Holubice (Bez. Vyškov). Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Blanka Mikulková

Hulín (okr. Kroměříž)

„Hřebavec“.

Doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1 : 10 000 list 25-31-07, v pásu mezi hraničními body určenými koordináty 308/256-351/63 mm od ZJ s. č.

V návaznosti na rozšiřování hulínského těžebního areálu probíhají v jeho nejzápadnější SZ části od konce roku 2019 také pravidelné archeologické dozory. Při letos zahájených pracích byl zatím na ploše, jejíž celková výměra bude necelý jeden hektar, prozkoumán jeden zahloubený objekt z doby laténské a jeden relikv chaty z doby hradištní (viz oddíl Středověk a novověk), které prostorově působí poměrně soliterním dojmem. Nicméně z předchozích výzkumů je zřejmé, že laténské osídlení souvisí s ojedinelými nálezy, získanými při skrývkách v roce 2015–2016 v poloze „Zadní suché“ (Fojtík, Popelka 2017, 239; Geislerová, Parma a kol. 2018, 231–232).

Literatura

Fojtík, A., Popelka, M. 2017: Hulín (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 58(1), 239.

Geislerová, K., Parma, D. a kol. 2018: *Výzkumy – Ausgrabungen 2011–2016*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Summary

Hulín (Kroměříž District), “Hřebavec”. Only one settlement pit and several pottery sherds dated to the Late Iron Age were found during the continuation of expansion of the mining area Hulín.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Cholina (okr. Olomouc)

„Farská“.

Doba halštatská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JSTK – 561236.39 . 1112951.21, 561163.38 . 1113250.25.

V listopadu roku 2019 provedli pracovníci Archeologického centra Olomouc záchraný archeologický výzkum na stavbě vodovodu v extravilánu obce Cholina. Během výzkumu bylo prozkoumáno celkem 39 sídlištních objektů z období neolitu (kultura s lineární keramikou) a starší doby železné. Lokalita se nachází na severozápadním okraji obce, na poli jižně od kostela a hřbitova, v nadmořské výšce 277–278 m, ve svahu mírně klesajícím východním směrem k intravilánu obce Cholina. Potok Cholina se nachází jižním směrem od zkoumaných objektů ve vzdálenosti cca 190–450 m.

Halštatskému stupni slezskoplatěnické kultury náleží nejméně 10 sídlištních objektů – kulové jamky, zásobní jámy, žlábk, polozemnice. Z objektů pochází poměrně početný soubor archeologických artefaktů (keramika, zvířecí kosti, mazanice).

Literatura

Neuveдено.

Summary

Cholina (Olomouc District), “Farská”. Early Iron Age. Settlement. Rescue excavation. During a rescue archaeological excavation in Cholina, a Hallstatt settlement (10 settlement features) were excavated.

Vendula Vránová

Chomýž (okr. Kroměříž)

„Podhradí“.

Pozdní doba halštatská. Aktivita. Nomádké kultury. Detektorový nález.

Lokalizace: ZM ČR 1 : 10 000 list 25-31-05, širší okolí bodů vymezených koordináty 466/307 a 426/297 mm od Z/J s. č.

Mezi souborem předmětů předaných ke zpracování a následnému odevzdání příslušným sbírkotvorným organizacím (podrobněji viz k. ú. *Čechy pod Kosířem* v tomto oddíle) byly dále dva hroty šípů východního typu z k. ú. Chomýž, poloha Podhradí (nálezcce Jaroslav Doležel z obce Brusné). Oba předměty lze přiřadit ke starší skupině hrotů s vnější tulejkou. Dle typologie A Hellmuth (2006) se jedná o dvoubřítý (typ I.A.3.b) a trojboký (typ III.3.a) hrot (obr. 4: 1, 2). Přestože katastrálně se jedná o sousední území, můžeme s nejvyšší pravděpodobností předpokládat vazbu těchto hrotů na výšinnou polohu Křídlo (k. ú. Brusné, okr. Kroměříž), odkud již tři exempláře hrotů s vnější tulejkou pocházejí (Bartík et al. 2017, Fig. 2: 6–8). Nové hroty chronologicky i typologicky odpovídají hrotům, které známe z ostatních soudobých výšinných lokalit ve východní části střední Evropy (Novák v tisku, tab. II) a které řadíme do tzv. I. (staršího) horizontu výskytu nálezů východního typu ve střední Evropě, fáze HaC2–HaD1 (Klápa 2016, 96; podrobněji viz k. ú. *Čechy pod Kosířem* v tomto oddíle).

Literatura

Bartík, J., Čermáková, E., Čiřáková, V., Čiřmář, I., Čiřmář, M. (†), Daňhel, M., Fojtík, P., Frolík, J., Golec, M., Kalábek, M., Klápa, O., Knotek, P., Komoróczy, B., Langová, J., Merta, T., Musil, J., Novák, M., Popelka, M., Rožnovský, D., Řičan, D., Sedláček, R., Schenk, Z., Šín, P., Šmerda, J., Tomešová, B., Válek, D., Vích, D., Vránová, V., Waldhauser, J., Zeman, T. 2017: The Vekerzug and other Eastern cultures in the Czech Republic. *Studia Archaeologica Brunensia* 22(1), 27–68.

Hellmuth, A. 2006: *Pfeilspitzen. Untersuchungen zu den sogenannten skythischen Pfeilspitzen aus der befestigten Höhensiedlung von Smolenice-Molpír*. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie 128. Bonn: Habelt, 15–169.

Klápa, O. 2016: „Skýtské“ nálezy na Moravě. Rkp. bakalářské práce. Slezská univerzita. Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Ústav archeologie. Uloženo: Univerzitní knihovna Slezské univerzity.

Novák, M. v tisku: K chronologii moravských výšinných lokalit starší doby železné. In: V. Mitáš, O. Ožd'áni (eds.): *Doba populnicových polí a doba halštatská. Zborník príspevkov z XV. medzinárodnej konferencie Doba populnicových polí a doba halštatská, Smolenice 15. – 19. október 2018*. Archaeologica Slovaca Monographiae Communicationes, Tomus XXV. Nitra: Archeologický ústav SAV, 147–162.

Summary

Chomýž (Kroměříž District), “Podhradí”. A detector find of two bronze arrowheads dated to HaC2–HaD1 horizon of the Early Iron Age refers to other finds already known from hillfort Křídlo nearby.

Adam Fojtík, Marek Novák, Miroslav Popelka

Jiřkovice (okr. Brno-venkov)

„Čtvrť před dráhou“, parc. č. 581/149.

Doba laténská. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: WGS-84: 49.1637108N, 16.7596483E.

Na přelomu měsíců září a října roku 2019 proběhla jihovýchodně obce Jiřkovice úseková plošná skrývka jižně silnice Blažovské, která souvisela se stavbou II. etapy oblastního vodovodu svazku obcí Šlapanicko. Po skrytí ornice se na ploše vyrýsovaly tmavší a popelovité záস্যы sedmi zahloubených objektů převážně obdélného tvaru a dvou menších sloupových jam. Šest z nich souviselo s pohřebními aktivitami lidu s laténskou kulturou stupňů LT B-C. Jednalo se patrně o součást keltského pohřebiště, které bylo v 50. letech 20. století podchyceno nálezem dvou hrobů v areálu nedalekého JZD v trati „Parvízy“ (Čiřmář 1989, 150), nelze proto vyloučit, že se jedná o součást rozsáhlejší nekropole, k níž mohla náležet síť nížinných sídlišť využívajících příhodné polohy podél blízkých vodotečí (Roketnice, Jiřkovický potok, Romza).

V rámci šesti hrobů se podařilo rozpoznat 8 pohřbů, z toho 6 žárových jámových a 2 kostrové uložené v dřevěných rakvích. Podle atributů a posudku antropologa se podařilo rozpoznat pohřby dvou žen a dvou mužů-bojovníků (obr. 7). Kroje ženy reprezentovaly komponenty řetězových opasek, kruhový bronzový a železný šperk a spony. Muže pak standardní výbava výzbroje (meče, kopí), ochranné zbroje (kování štítů) a pancéřové opasky se sponami. Prozkoumané hroby tvořily na ploše dvě oddělené pohřební skupiny po třech hrobech, vzhledem k rozsahu skrývky lze však předpokládat, že mohly být početnější.

Literatura

Čiřmář, M. 1989: Doba laténská a římská, doba stěhování národů.

In: L. Belcredi a kol.: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov, 141–168.

Obr. 7. Jiřkovice (okr. Brno-venkov). Kostrový hrob H804. Foto P. Kos.

Abb. 7. Jiřkovice (Bez. Brno-venkov). Skelettgrab H804. Foto P. Kos.